

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

Prof. Dr. Homoki-Nagy Mária

A kereskedelmi jog története

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen
készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

1

Szegedi Tudományegyetem

Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13.

www.u-szeged.hu

www.szechenyi2020.hu

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A KURZUS ALAPADATAI

A tárgy jellege	kollokviummal záródó előadás
Tagozat	MAT-JN-17/EN
Tárgyfelelős tanszék	SZTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Jegtörténeti Tanszék
Oktatók	Prof. Dr. Homoki-Nagy Mária egyetemi tanár
Elérhetőség	6721 Szeged, Bocskai u. 10-12. 2. emelet 44. szoba Tel/Fax: (62) 544-412 E-mail: jogtort@juris.u-szeged.hu
Tantárgyi kreditpontok	5
Követelmények	az adott tantárgy követelményei a tantárgy coospace színterén

A TANANYAG ELSAJÁTÍTÁSÁHOZ JAVASOLT MÓDSZERTAN

1. Olvassa el a tantárgy alapadatait.
2. Ismerje meg a tantárgy követelményrendszerét.
3. Figyelmesen olvassa el az olvasóleckét.

Az olvasólecke feldolgozásához szükséges idő: kb. 35-40 perc

4. Az olvasólecke elsajátítását segíti a hozzátartozó videólecke.
5. Tanulmányozza a kötelező tananyag vonatkozó részeit. A tananyag elsajátításához segítséget nyújt az ajánlott irodalom.
6. Válaszoljon az önellenőrző kérdésekre.
7. Amennyiben további segítségre van szüksége a tananyag megértéséhez, akkor jelezze a tantárgy oktatójának.

Olvasólecke Közraktári szerződés

Közraktár az a vállalat, amely áruk elhelyezésével, megőrzésével és közraktárjegyek kibocsátásával foglalkozik. Részvénytársasági formában működhet, amelynek üzleti tevékenysége a közraktározás.

Magyarország első közraktára régen és ma

A kereskedelmi jog történeti fejlődésében – különösen a fuvarozási szerződések esetében – lehetősége volt a fuvarosnak, hogy az árut, amennyiben a címzett nem vette át, az átadás helye szerint illetékes bírónál letétbe helyezze. Erről a feladót haladéktalanul értesítenie kellett.

A *letét* szabályait is a magánjog területén érvényesülő szokásjogi normák alakították.

A közraktárban is „letétbe” kerülnek az áruk, de a kereskedelmi törvény eltér a magánjogi letét szabályaitól.

Közraktár alapítása:

- szükséges meghatározott alaptőke,
- cégjegyzékbe be kell jegyeztetni,
- pénzügyminiszteri engedély kell, ha szabad raktárként működik.

4

Szegedi Tudományegyetem

Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13.

www.u-szeged.hu

www.szechenyi2020.hu

Közraktár kötelezettsége:

- az áru megőrzése: ez történhet elkülönítve, de ha az áru természete lehetővé teszi, összekeverve is,
- a letett árut faja és minősége szerint kell kiszolgáltatni,
- az őrzés alatt keletkezett károkért felelősséggel tartozik: felelős őrzés szabályai szerint,
- ha a közraktár a letett árut biztosította, az áru megsemmisülése vagy sérülése esetén a közraktári jegy tulajdonosát a biztosítási összegre ugyanazon jog illeti meg, mint ami őt a letett áru felett.
- köteles megengedni, hogy a közraktár tulajdonosi az árut időről-időre megnézzék,
- köteles az árut a letevő vagy jogutóda számára bármikor kiadni – ekkor követelheti a közraktári jegy visszaadását, és ha azt kölcsön terheli a kölcsön és járulékaikifizetését.

Közraktár jogai:

- őrzési, kezelési díj,
- az árukra tett készkiadások megfizetését követelheti,
- törvényes zálogjog illeti, ami akkor is hatályos, ha az áru tulajdonosai ellen csődöt nyitnak,
- elárverezési jog: amit a tulajdonos előzetes értesítése mellett, hiteles személy közbenjöttével végeztethet
 - a szerződésben meghatározott idő eltelt és az árut nem váltották ki,
 - határozatlan időre szól a szerződés, de egy év már eltelt,
 - az árut a megromlás fenyegeti
 -

Közraktárjegy: a forgalomban lévő áru helyettesítője.

A közraktár köteles ezt kiállítani a letett árurol.

Tartalma: törvény határozza meg:

- közraktár neve,
- letevő neve, lakhelye/telephelye,
- a letét ideje,
- a letét sorszáma,
- a letett áru mennyisége

A közraktár köteles ún. **letéti könyvet** vezetni, ennek szelvényrészze a közraktárjegy:

- a) helyettesíti az árut,
- b) tulajdonosát megilleti az áruk feletti rendelkezési jog.

Összefüggő, de egymástól elválasztható két részből áll:

- **árujegy**: magát az árut testesíti meg,
- **zálogjegy**: pénzkövetelést rögzítő értékpapír.
-

Ezek együttes birtoklása ad jogot az áru feletti rendelkezési jogra, ha különválasztják, akkor két különálló értékpapír jellegűt.

ÖNELLENŐRZŐ KÉRDÉSEK

KÖTELEZŐ TANANYAG

Az előadáson elhangzottak.

Mezey Barna (szerk): Magyar jogtörténet. Osiris K., Budapest, 2007.

Horváth Attila: A magyar magánjog történetének alapjai. Gondolat K. Budapest, 2006. 349–473. pp,

EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával. Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

7

Szegedi Tudományegyetem

Cím: 6720 Szeged, Dugonics tér 13.

www.u-szeged.hu

www.szechenyi2020.hu

